

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000297

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-06-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Михайло Миколайович

2. Mykhailo M. Babenko

Кваліфікація: к.фарм.н., 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 15.00.01

Назва наукової спеціальності: Технологія ліків, організація фармацевтичної справи та судова фармація

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-07-2025

Спеціальність за освітою: фармація

Місце роботи здобувача: Державне підприємство "Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України"

Код за ЄДРПОУ: 20015794

Місцезнаходження: вул. Антона Цедіка, буд. 14, Київ, 03151, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.605.01

Повне найменування юридичної особи: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.31.30

Тема дисертації:

1. Методологія публічного управління та регулювання у фармації за умов впровадження оцінки медичних технологій в Україні
2. Methodology of public administration and regulation in pharmacy in the context of implementation of health technology assessment in Ukraine

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної й соціально значущої науково-прикладної проблеми удосконалення методології публічного управління в системі вітчизняної ОЗ і фармації за умов впровадження ОМТ. Використання ОМТ як прозорого інструмента прийняття рішень на різних рівнях управління ОЗ сприятиме підвищенню якості МФД, ефективному забезпеченню доступності й раціональному застосуванню ліків для населення України. На підставі комплексних теоретико-прикладних досліджень опрацьовано методологію та уточнено понятійно-категоріальний апарат теорії державного управління та публічного адміністрування. Проаналізовано світовий досвід державного (публічного) управління в історичному аспекті, визначені сучасні моделі й тенденції розвитку системи управління ОЗ і фармації в контексті реформування державної служби й системи ОЗ у напрямку впровадження принципів good governance (публічності, прозорості, участі, підзвітності, відповідальності тощо) та забезпечення

реалізації Цілей сталого розвитку. Обґрунтовано ключову роль ОМТ в процесах формування політики ОЗ та ухвалення доказових рішень щодо доцільності використання й фінансування МТ (зокрема, під час процедур схвалення ЛЗ, встановлення рівня цін і відшкодування, включення до переліків реімбурсації, номенклатур закупівлі тощо). За результатами комплексного експертного опитування проведено оцінку основних проблем публічного управління в системі ОЗ і фармації, особлива увага приділяється аналізу сучасного стану, проблем і перспектив впровадження ОМТ, а також функціонування системи публічних закупівель ЛЗ. Досліджено стан і проблеми розвитку самоврядування у вітчизняній ОЗ і фармації, визначено роль громадських професійних і пацієнтських організацій у формуванні і реалізації пацієнт-орієнтованої політики ОЗ. Проведено аналіз інституційної спроможності вітчизняної системи ОЗ і фармації, структурно-функціональний аналіз органів державного управління та нормативно-правових документів, що визначають політику, спрямовану на досягнення балансу приватних і публічних інтересів у сфері ОЗ, стратегічні напрями реформування галузі задля забезпечення доступності, якості й безпечності МФД. Досліджено стан фармацевтичного забезпечення окремих категорій пацієнтів, зокрема, що страждають на рідкісні (орфанні) захворювання. Удосконалено підходи до організації проведення госпітальної ОМТ ЛЗ, які застосовуються у лікуванні орфанних патологій з використанням нових показників, що є соціально орієнтованими й адаптованими до особливостей економічного розвитку національних систем ОЗ. Обґрунтовано підходи до вдосконалення механізмів публічного управління у сфері забезпечення доступності ЛЗ (ціноутворення й реімбурсація, публічні закупівлі, ДКД, госпітальна ОМТ, удосконалення регулювальних переліків ЛЗ, сканування горизонту тощо). Досліджено особливості організації систем управління ОМТ, ролі і місця в інституційній структурі системи ОЗ, проведено типологічний аналіз систем управління ОМТ за ключовими ознаками: рівень централізації, джерела фінансування, ступінь імплементації у процес ухвалення рішень, сфери, напрями і моделі ОМТ, публічність. Проаналізовано й систематизовано міжнародний досвід формування кадрового потенціалу в системі ОМТ і його професійного оцінювання. Розроблено професійний стандарт експерта з ОМТ, обґрунтовано основні компетентності, результати навчання й трудові функції. Обґрунтовано концептуальну модель публічного управління ОЗ, в т. ч. фармацією за умов впровадження ОМТ з метою прийняття соціально орієнтованих управлінських рішень у процесі організації надання доступної МФД населенню країни

2. The thesis is devoted to solving an actual and socially significant scientific and applied problem of improving the methodology of public administration in the domestic healthcare and pharmacy system in the context of the implementation of HTA. The use of HTA as a transparent decision-making tool at various levels of healthcare management will contribute to improving the quality of medical and pharmaceutical care (MPHC), ensuring effective accessibility and rational use of medicines for the population of Ukraine. Based on comprehensive theoretical and applied research, the methodology has been developed and the conceptual and categorical apparatus of the theory of state management and public administration has been refined. The global experience of state (public) administration has been analyzed from a historical perspective, and contemporary models and trends in the development of the healthcare and pharmacy management system have been identified in the context of reforming the government service and healthcare system towards the implementation of the principles of good governance (publicity, transparency, participation, accountability, responsibility, etc.) and ensuring the achievement of the Sustainable Development Goals. The key role of HTA in the processes of health policy formation and evidence-based decision-making on the feasibility of using and financing MT (in particular, during the procedures for approving medicines, determining price levels and reimbursement, inclusion in reimbursement lists, procurement nomenclatures, etc.) is substantiated. Based on the results of a comprehensive expert survey, an assessment of the main problems of public administration in the healthcare and pharmacy system was carried out, with particular attention paid to the analysis of the current state, problems, and prospects for the implementation of HTA, as well as the functioning of the public procurement system for medicines. The state and problems of self-government development in domestic healthcare and pharmacy were studied, and the role of public professional and patient organizations in the formation and implementation of patient-oriented healthcare policy was determined. An analysis of the institutional capacity of the domestic healthcare and pharmacy system was

conducted, along with a structural and functional analysis of government agencies and regulatory documents that define policies aimed at achieving a balance between private and public interests in the healthcare sector, as well as strategic directions for reforming the industry to ensure the accessibility, quality, and safety of medicines. The state of pharmaceutical provision for certain categories of patients, in particular those suffering from rare (orphan) diseases, was investigated. Approaches to the organization of hospital-based HTA of medicines used in the treatment of orphan diseases have been improved using new indicators that are socially oriented and adapted to the economic development characteristics of national healthcare systems. Approaches to improving public management mechanisms in the field of medicines accessibility (pricing and reimbursement, public procurement, MEA, hospital HTA, improvement of regulatory lists of medicines, horizon scanning, etc.) have been substantiated. The peculiarities of the organization of HTA management systems, their role and place in the institutional structure of the healthcare system have been studied, and a typological analysis of HTA management systems has been conducted according to key characteristics: level of centralization, sources of funding, degree of implementation in the decision-making process, areas, directions, and models of HTA, and publicity. The international experience of building human resource capacity in the HTA system and its professional assessment has been analyzed and systematized. A professional standard for HTA experts has been developed, and the main competencies, learning outcomes, and job functions have been substantiated. A conceptual model of public health management, including pharmacy, has been substantiated in the context of HTA implementation with the aim of making socially oriented management decisions in the process of organizing the provision of affordable MPhC to the country's population

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Нормативно-правова основа прийняття рішень по впровадженню медичних технологій на рівні лікувального закладу в Україні / О. М. Філінюк, Д. В. Алешко, М. М. Бабенко, К. Л. Косяченко, Р. Кахвечі. Фармацевтичний журнал. 2022. Т. 77, № 1. С. 6п14. DOI: 10.32352/0367-3057.1.22.01 URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1269>
- 2. Бабенко М. М. Розвиток публічного управління системою охорони здоров'я та фармацевції в Україні. Фармацевтичний журнал. 2022. Т. 77. № 4. С. 3п11. DOI: 10.32352/0367-3057.4.22.01. URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1302>
- 3. Перший досвід розроблення методології тренінгу з госпітальної оцінки медичних технологій в Україні / О. М. Філінюк, І. А. Костюк, М. М. Бабенко, К. Л. Косяченко. Соціальна фармацевція в охороні здоров'я. 2023. Т. 9, № 1. С. 3п8. DOI: 10.24959/sphhcj.23.279. URL: <http://sphhcj.nuph.edu.ua/article/view/274908/275419>
- 4. Філінюк О. М., Бабенко М. М. Міжнародний досвід використання форм звітів для госпітальної оцінки медичних технологій. Фармацевтичний журнал. 2023. Т. 78, № 1. С. 25п32. DOI: 10.32352/0367-3057.1.23.03 URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1336>
- 5. Сучасні моделі публічного управління в системі охорони здоров'я та фармацевції / М. М. Бабенко, А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, К. Л. Косяченко. Соціальна фармацевція в охороні здоров'я. 2023. Т. 9. № 2. С. 19п25. DOI: 10.24959/sphhcj.23.290 URL: <http://sphhcj.nuph.edu.ua/article/view/286327/280238>
- 6. Бабенко М. М. Оцінка медичних технологій як інструмент для формування політики в сфері охорони здоров'я. Медична наука України. 2023. Т. 19, № 2. С. 105п110. DOI: 10.32345/2664-4738.2.2023.14. URL:

<https://msu-journal.com/index.php/journal/article/view/509/425>

- 7. Впровадження політики зовнішнього референтного ціноутворення на лікарські засоби: огляд міжнародних підходів / Н. В. Шолойко, І. В. Ніженковська, М. М. Бабенко, Л. О. Гала, Н. О. Дацюк. Соціальна фармація в охороні здоров'я. 2023. Т. 9, № 3. С. 39-49. DOI: 10.24959/sphhcj.23.301 URL: <http://sphhcj.nuph.edu.ua/article/view/291253/284784>
- 8. Наукове узагальнення підходів до розвитку системи оцінки медичних технологій у міжнародній практиці / М. М. Бабенко, В. М. Назаркіна, А. С. Немченко, К. Л. Косяченко. Фармацевтичний журнал. 2023. Т. 78, № 4. С. 46-61. DOI: 10.32352/0367-3057.4.23.05 URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1369>
- 9. Current approaches of health technologies introduction in ukrainian hospitals / O. Filiniuk, M. Babenko, K. Kosyachenko, R. Sucu. ScienceRise Pharmaceutical Science. 2023. №5(45). P. 16-23. DOI: 10.15587/2519-4852.2023.289683 URL: https://journals.uran.ua/sr_pharm/article/view/289683. (Scopus, Q3).
- 10. Assessment of medical technologies in the formation of government programs to assist patients with rare metabolic diseases / V. Tutuk, V. Nazarkina, M. Babenko, A. Nemchenko, K. Zhakipbekov. ScienceRise Pharmaceutical Science. 2023. №5(45). P. 99-108. DOI: 10.15587/2519-4852.2023.290218 URL: https://journals.uran.ua/sr_pharm/article/view/290218. (Scopus, Q3).
- 11. Аналіз забезпечення населення лікарськими засобами за кошти державного бюджету в Україні / І. В. Ніженковська, М. М. Бабенко, Л. О. Гала, Н. В. Шолойко, Н. О. Дацюк. Фармацевтичний журнал. 2023. Т. 78, № 5. С. 3-10. DOI: 10.32352/0367-3057.5.23.01 URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1375>
- 12. Бабенко М. М. Методологічні основи публічного управління в охороні здоров'я та фармації: системний аналіз. Health & Education. 2024. № 1. С. 84-92. DOI: 10.32782/health-2024.1.11 URL: <https://journals.medacad.rivne.ua/index.php/health-education/article/view/116>
- 13. Проблеми створення ефективної системи оцінки медичних технологій на ранніх етапах життєвого циклу лікарських засобів / В. М. Назаркіна, А. С. Немченко, І. М. Подольський, М. М. Бабенко, Т. М. Коба. Соціальна фармація в охороні здоров'я. 2024. Т. 10. № 1. С. 11-20. DOI: 10.24959/sphhcj.24.317 URL: <http://sphhcj.nuph.edu.ua/article/view/302744>
- 14. Бабенко М. М. Пріоритетні напрями розвитку системи оцінки медичних технологій в Україні: результати опитування. Соціальна фармація в охороні здоров'я. 2024. Т. 10. № 2. С. 12-22. DOI: 10.24959/sphhcj.24.321 URL: <http://sphhcj.nuph.edu.ua/article/view/302996>
- 15. Нормативно-правове регулювання та моніторинг закупівель лікарських засобів та медичних виробів в умовах воєнного стану / В. М. Назаркіна, М. М. Бабенко, А. С. Немченко, Т. М. Коба. Фармацевтичний журнал. 2024. Т. 79, № 2. С. 5-20. DOI: 10.32352/0367-3057.2.24.01 URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1403>
- 16. Бабенко М. М. Експертна оцінка проблем публічного управління у контексті реформування вітчизняної галузі охорони здоров'я. Фармацевтичний часопис. 2024. № 2 (70). С. 85-92. DOI: 10.11603/2312-0967.2024.2.14637 URL: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/pharm-chas/article/view/14637/13700>
- 17. Analysis of adverse drug reactions to antibacterial agents for systemic use in children in Ukraine / G. V. Zaychenko, M. M. Babenko, D. O. Kozak, Ye. V. Ishkova, T. I. Bashkatova. Одеський медичний журнал. 2024. № 3 (188). С. 85-90. DOI 10.32782/2226-2008-2024-3-14 URL: <https://journal.odmu.edu.ua/?p=7930> (Scopus)
- 18. Бабенко М. М. Експертна оцінка стану та проблем впровадження оцінки медичних технологій в Україні. Фармацевтичний журнал. 2024. Т. 79. № 4. С. 18-28. DOI: 10.32352/0367-3057.4.24.02 URL: <https://pharmj.org.ua/index.php/journal/article/view/1419>
- 19. Babenko M., Kosyachenko K. Modern approaches to typologization and modeling in the Health Technology Assessment. ScienceRise Pharmaceutical Science. 2024. № 5(51). P. 78-88. DOI: 10.15587/2519-4852.2024.314005 URL: https://journals.uran.ua/sr_pharm/article/view/314005. (Scopus, Q3).

- 20. Бабенко М. М., Косяченко К. Л. Експертна оцінка пріоритетних напрямів впровадження медичних і фармацевтичних технологій в Україні. Запорізький медичний журнал. 2025. Т. 27, № 1. С. 73–79. DOI: 10.14739/2310-1210.2025.1.315813 URL: <https://zmj.zsmu.edu.ua/article/view/315813> (WoS).
- 21. Pharmacoeconomic modelling in an assessment of acute respiratory disease treatment under etiological uncertainty / S. O. Soloviov, I. V. Dziublyk, V. V. Trokhymchuk, N. V. Surtaieva, M. S. Hakim, V. V. Tretynyk, V. V. Malchykov, M. Sidorenko, S. Mickevicius, O. V. Kostyuk, I. A. Dychka. Y. S. Sulema, M. M. Babenko, S. H. Ubohov. Indonesian Journal of Pharmacy, 2025. Article in Press 2025, published 04.02.2025. URL: <https://jurnal.ugm.ac.id/v3/IJP/article/view/16636>. (Scopus, Q 3).
- 22. Проблеми формування професійного середовища з оцінки медичних технологій в Україні / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, К. Л. Косяченко, М. М. Бабенко. Health & Education. 2023. Вип. 2. С. 28п36. DOI: 10.32782/health-2023.2.5
- 23. Методологія ціноутворення на лікарські засоби в системі охорони здоров'я: монографія / В. М. Назаркіна, А. С. Немченко, К. Л. Косяченко, М. М. Бабенко; за наук. ред. А. С. Немченко. Київ: Фармацевт Практик, 2022. 288 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативних документів; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

1. Філінюк О. М., Косяченко К. Л., Бабенко М. М. Науковий твір «Рекомендації щодо впровадження госпітальної оцінки медичних технологій в закладах охорони здоров'я». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128445 від 23.07.2024 р.
2. Бабенко М. М., Косяченко К. Л. Науковий твір «Дослідження проблем публічного управління у контексті реформування галузі охорони здоров'я: результати анкетування». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128450 від 23.07.2024 р.
3. Бабенко М. М., Косяченко К. Л., Костюк І. А. Науковий твір «Дослідження сучасного стану, проблем та перспектив впровадження оцінки медичних технологій з використанням анкетного опитування розробників». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128447 від 23.07.2024 р.
4. Бабенко М. М., Косяченко К. Л., Костюк І. А. Науковий твір «Порівняльний аналіз стану, проблем та перспектив впровадження оцінки медичних технологій: результати опитування розробників, користувачів та інформованих осіб». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №128448 від 23.07.2024 р

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U003502 – методологія публічного управління та регулювання у фармації за умов впровадження оцінки медичних технологій в Україні

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панфілова Ганна Леонідівна

2. Ganna L. Panfilova

Кваліфікація: д. фармацев. н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Наталя Олександрівна

2. Natalia O. Tkachenko

Кваліфікація: д. фармацев. н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8566-5938

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривов'яз Олена Вікторівна

2. Olena V. Kryvoviaz

Кваліфікація: д. фармацев. н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Літвінова Олена Вячеславна
2. Olena V. Litvinova

Кваліфікація: д. фармацев. н., професор, с.н.с., 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пестун Ірина Володимирівна
2. Iryna V. Pestun

Кваліфікація: д. фармацев. н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4114-3564

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57212030029

Повне найменування юридичної особи: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панфілова Ганна Леонідівна
2. Ganna L. Panfilova

Кваліфікація: д. фармацев. н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

